

Више од игре, мање од отвореног рата

Светско првенство у фудбалу може се гледати са уживањем из различитих разлога. Већина је свакако искључиво оријентисана на подршку властитој репрезентацији, која се, окићена државном заставом, најављена државном химном и означена историјским и/или измаштаним „националним симболима“, упућује на првенство као на неку врсту витешког турнира, за чији исход се везују сви они заостали рудименти ратничке културе и човечанству урођене агресије и жеље за самопотврђивањем кроз надјачавање Другога. Светско првенство, више него иједно друго међународно такмичење, плени својом, безмало античком, бескомпромисношћу и духом *ἀγών*-а, у коме „најбољи остају на ногама“, а са терена се враћа „са штитом, или на њему“, док златни Трофеј без лицемерја представља једини циљ „учествовања“ на турниру, без икакве илузија о значају учествовања самог. Сви учесници на шареном карневалу Првенства су *смртно озбиљни*

, и грдње, сузе, клетве за поражене, као и општа хистерија која прати сваку победу само потврђују да је „више од игре“ далеко више од пуке фразе. Наравно, на све ово може се гледати и из друге перспективе, рецимо оне „страственог заљубљеника“ у саму игру, који не навија за „своје“, већ за оне који на терену покажу највише срца, технике и талента. Или целу ствар можемо видети као бескрупулозну капиталистичку опсену, вишенедељно замајавање маса које се, по моделу

panem et circenses

, наводе да властиту политичку, националну или класну борбу замене шареним и безбедним сурогатом, истовремено (у време кризе) потпомажући пословање произвођача спортске опреме, националних сувенира и, незаобилазно, пива.

Али свакако, Светско првенство највише плени као *културни феномен*. Једноставна правила најомиленије игре на свету, праћена поменутом општечовечанском жеђу за такмичењем, учинила су од овог догађаја далеко важнији међународни форум и попрште културних и цивилизацијских односа од, рецимо, елитистичке и од стране моћних и богатих доминираних Генералне скупштине Уједињених нација, или превише персонализованих и добрим делом дехуманизованих Олимпијских игара. У много чему, наше виђење Северне Кореје је детерминисано њиховим жилавим отпором Бразилу, а наша резигнација (нео)колонијалном политиком и полурасистичком биготеријом Енглеза и Француза навешће нас да поразе против Мексика, или реми са Алжиром доживимо као толико чекану (а толико недоступну) „космичку правду“. Уосталом, коме то раније

није било јасно, Кустуричин

Марадона

је све лепо приказао и објаснио. Да не помињемо да, чак и у братској и блиској Русији, много више људи зна за Немању Видића, него за Бориса Тадића, па чак, дискутабилно, и за нареченог Кустурицу.

Вувузеле, вувузеле

Дакле, након што смо се дужно уозбиљили, треба да погледамо који је то *културолошки новитет* на

светску позорницу са собом донело Првенство у Јужној Африци. Сама чињеница да је у питању прво такмичење из ове серије одржано на афричком континенту обећавала је извесне културне пикантерије, најављене више него шармантном званичном песмом на афричке ритмове и Еди Грантовску реге тематику (чији афрички енглески звучи далеко спонтаније и искреније од исфолираног енглеског који прежвакавају учесници на Песми Евровизије), али је мало ко очекивао да ће једна институција афричког фудбала тако експлодирати у глобални феномен, као што се то догодило са

вувузелама

, том најновијом приновом у речницима свих језика чији народи гледају телевизију. Још се није ни завршио први круг утакмица по групама, а већ је цела планета брујала о (не)подношљивости паклене рике коју производе хиљаде ових пластичних трубица.

У својој резигнацији су поготово предњачили грађани развијених, цивилизованих и надасве у сваком погледу „безбедних“ земаља Запада, који су негодовали због „примитивизма и варварства“ које „дивљачком буком“ потискује „добре фудбалске традиције“ какво је „навијачко певање“, Би-би-си је неколико дана забављао јавност својим покушајима да помоћу звучних филтера „искључи“ звук који је толико иритирао нежне уши британских љубитеља фудбала, а зачули су се и вечно присутни „савети лекара“, који су, безмало, истицали да излагање континуираном звуку једне вувузеле (132 dB, 21dB више од моторне тестере!) дуже од 15 минута може да има тешке последице по здравље, укључујући глувоћу, анксиозност и нервозу на смрт (исти лекари, међутим, нису прорачунали какве последице по здравље енглеског навијача може да има континуирана изложеност игри њихове репрезентације против Алжира).

О вувузелама и цуцу магији

Пише: Никола Танасић
понедељак, 21 јун 2010 17:28

